153. številka. Ljubljana, v torek 7. julija 1903. XXXVI. leto.

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ogrske dežele za vsegaleto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K; za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od peterostopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod" telefon št. 34. Posamezne številke po 10 h. „Narodna tiskarna" telefon št. 85.

Prešernova slavnost.

Velikanska in tako sijajno uspela Prešernova slavnost je bila manifestacija, kakršne Ljubljana še ni videla, in sicer narodna manifestacija, ki je pokazala, kako živa je v Ljubljani narodna zavednost in kako neslano je tisto govoričenje, da Nemci v Ljubljani gospodarijo. Slovenci se čutimo in smo v Ljubljani to, kar so v Trstu Italijani ali v Gradcu Nemci.

Seveda — Nemce je ta slavnost silno jezila. Vedeli so sicer, da je bilo že meseca marca sklenjeno, prirediti to slavnost, a vendar so proti njej seveda brezuspešno ruvali in menda jih nobena stvar tako ne jezi, kakor da je slavnost lepo in mirno iztekla. Na tisto stran „Zvezde", kjer stoji kazino, sploh ni šel noben človek. Na tisoče ljudi je bilo v „Zvezdi" a na kazino — se lahko reče — nihče niti pogledal ni.

Ko je popoldne deževalo, se je na verandi kazinske kavarne zbralo polno nemškega občinstva in dajalo izraza svojemu veselju, da iz slavnosti nič ne bo. To veselje pa je hitro minilo, čim je namreč ponehal dež.

Kazinska restavracija je bila zvečer natlačeno polna. Še na turnerski slavnosti ni bilo v kazini toliko ljudi, kakor ta večer. Gospoda je menda težko pričakovala, da se vendar kaj zgodi, kar bi se dalo izkoristiti proti Slovencem in proti Ljubljani. Ali tega veselja niso učakali. Živa duša se ni zanje zmenila, kar pač dokazuje, da se jim v Ljubljani ni bati ničesar, ako ne izzivajo.

Naša vlada je tudi pri ti priliki storila staro napako. Vsled dobljenega migljaja je vladno uradništvo nekako ostentativno izostalo od slavnosti. V tem, ko prisostvujejo vladni uradniki najneznatnejši priredbi v kazini, tudi če ima političen značaj, se na slovenski kulturni slavnosti niso dali videti. Beležimo to kot znamenje razmer, sicer pa nismo pogrešali nikogar niti vladnih uradnikov niti drugih, ki so izostali.

Gmotni uspeh Prešernove slavnosti nam kaže slovensko požrtvovalnost. Po odbitku vseh stroškov utegne ostati za Prešernov spomenik kakih 8000 kron. To je lepa svota. Z njo je pokrita dobra desetina vseh stroškov za Prešernov spomenik in tako svoto v eni noči spraviti skupaj, je vendar jako veliko.

Radi priznamo: moški bi take veselice ne mogli prirediti, ker bi jim zmanjkalo potrpežljivosti. Samo naše narodne dame so bile v stanu prirediti tako slavnost. Pokazale so sedaj kar zapored čudovito enerižjo. Najprej so priredile jako lepo razstavo ženskih ročnih del in sedaj Prešernovo slavnost. To je mogoče le, kjer vlada prava vnema in resnična ljubezen za stvar.

Splošni pomen te manifestacije tiči v tem, da je zopet enkrat pokazala narodni značaj Ljubljane. Pokazala je pa tudi, da je Ljubljana napredna, oziroma da so nositelji narodnih idealov v Ljubljani pristaši narodno napredne stranke. Res, da je prišlo na slavnost tudi nekaj sto pristašev klerikalne stranke in bili so vsem ljubi udeležniki, toda preogromna večina udeležnikov pripada narodno napredni stranki.

S ponosom se oziramo na to prelepo izteklo slavnost, ne le, ker je njen gmotni uspeh jako znaten, nego tudi zato, ker je posvedočila pred vsem slovenskim svetom, kako živa, kako krepka, kako požrtvovalna je v nas narodna zavednost.

Boj parlamentu.

Dunajski socialni demokratje so izdali zelo oster poziv, v katerem se kliče na boj proti sedanjemu parlamentu in vladnemu sistemu, posebno proti § 14. V pozivu pravijo: »Kar je povsod najvišji narodov blagor, obramba in orožje: parlament, to je v Avstriji zasmeh dečakov, žoga v rokah mogotcev, to je za narode britkost in trpljenje, zasmeh na potrebe, izraz onemoglosti. Privilegirani parlament je postal za narode naše države najhujši bič. Ničesar ni v Avstriji, česar bi se »Avstrijci« tako sramovali, kakor se sramujejo svojega parlamenta.«

Potem razlaga vzroke ter našteva posledice, ki morajo priti ter kliče: »To se ne sme zgoditi, in vsled tega vas kličemo, delavci avstrijski, na boj proti ničvrednim in človeštvo pokvarjajočim napravam, proti podlemu volilnemu privilegiju. Kličemo vas na boj za spremembo ustave, katera edina more napraviti to, česar Avstrija neodpustno potrebuje, in česar danes popolnoma pogreša: pravo ljudsko zastopstvo!

Volilni privilegiji so rop ljudskih pravic. Peščica plemenitih lenuhov ima več pravice kakor širni sloji delavskega ljudstva. S privilegijem plemstva sta oba moderna sloja družbe: meščanstvo in delavstvo okradena svojih pravic. Proč s kurijami in prosto pot razvoju vseh ljudskih slojev. Država, v kateri prebiva toliko narodov, ki so ločeni po jeziku, kulturi in zgodovini, potrebuje volilno pravico, ki veže razdvajajoče se elemente. Toki proti državi se dajo le premagati, ako tvori splošna in enaka volilna pravica čustvo politične in državne enotnosti. V Avstriji je splošna, enaka in direktna volilna pravica tudi prva in resnična državna potreba.

Privilegirani parlament je ovira za vsak socialni napredek. Ta žalostna resnica se še ni nikoli tako pokazala strašno, kakor v tem zasedanju, ki se je moralo odgoditi, da se prelomi ustava. Vsled privilegija pridejo posestniki vseh vrst v parlament, in kako delajo? Da se z lakotno carino, z nesramnim povišanjem cen najpotrebnejših živil obogaté na stroške revnih slojev, v obremenitev delavskega ljudstva. Pri tem pa so gluhi za klice po preskrbi delavcev za starost in onemoglost, za jamstvo vdovam in sirotam. Pač pa se pehajo, da dovolijo vojnemu molohu čim več žrtev.

Na avstrijske zadeve ima Kossuthova strančica več vpliva kot vse stranke privilegiranega parlamenta skupaj. Avstrija potrebuje parlament, a ga nima. Privilegije delajo Avstrijo bolno, enaka pravica jo bo ozdravila.«

To je sicer stara pesem socialnih demokratov, pa da so se ravno sedaj oglasili, se vidi, da razumejo izkoriščati zmedeni položaj. Ali tudi z vspehom? — Težko!

Položaj na Ogrskem.

Ogrski ministrski predsednik grof Khuen-Hedervary je prišel v nedeljo na Dunaj ter bil celo uro v avdijenci pri cesarju. Najprej je poročal cesarju o političnem položaju na Ogrskem. V tem oziru ima grof Khuen optimistične nazore. Ne obupa tako hitro. Saj je znano, kako je hodil na Dunaj pripovedovat vsakdanje bajke, ko je na Hrvaškem najhujše vrelo. Vodilni krogi na Ogrskem so po Khuenovem mnenju še vedno prepričanja, da se bodo razmere vsaj začasno poravnale za ostanek poletnega zasedanja. Celo na ekstremni levici še niso govorili zadnje besede in vedno je še mogoče, da se bode dognal rekrutni zakon in začasni budget. Ogrskega parlamenta se je polotila splošna utrujenost, tako da le s težavo spravijo toliko poslancev skupaj, da je zbornica sklepčna. Cesar je Khuenu natančno razložil, kako se reši avstrijska kriza, iz česar se je ministrski predsednik prepričal, da uživa popolno zaupanje vladarja. Tega zaupanja je Khuen tembolj potreben, ker na Ogrskem narašča nezaupanje proti njemu. Posebno socialiste je razburil, da so mu napovedali boj do skrajnosti. Socialisti so sklicali za nedeljo shod ter se je na vabilih čitalo med drugim: »Položaj se je poostril vsled tega, ker se je grof Khuen-Hedervary, ban hrvaški, krvnik svobode, zaprisežen sovražnik vsake pravice imenoval ministrskim predsednikom«. Ta oklic je bil konfisciran, in delavce, ki so oklice nabijali po mestu, so policaji zvezane odgnali na magistrat. To pa je imelo ravno nasprotni vspeh. Do 25.000 oseb se je udeležilo shoda, na katerem so vsi govorniki strastno napadali grofa Khuena. Socialni demokratje so razdelili na tisoče tiskanih oklicev, na katerih je čitati: »Ali naj nadalje prenašamo pobalinske napade Hedervaryja, katerega je sodni dvor proglasil za navadnega sleparja? Proč z banom! Proč z morilcem ljudske svobode!«

Politične vesti.

— Kriza v Avstriji še vedno ni poravnana. Vsled prihoda grofa Khuena Hedervaryja na Dunaj so se pojavile nove težkoče. Tudi cesarjevo pismo glede demisije še ni obelodanjeno, ker se z ogrske strani ugovarja preveč laskavemu tonu za Körberja. Cesar je zadnje dni sprejel celo vrsto odličnih mož, s katerimi se je baje posvetoval glede prevzetja kabineta. Danes se vrši ministrski svet, ki bo prinesel odločitev. Minister Rezek se posvetovanja ne udeleži ter je že vse uredil za odpotovanje.

— Španski kralj na Dunaju. V jeseni pride španski kralj Alfonz obiskat dunajski dvor.

— Nemško-ruska trgovinska pogodba. Med nemško vlado in ruskimi zastopniki se vrše že dalje časa pogajanja za novo nemško-rusko trgovinsko pogodbo. Na obeh straneh se kaže toliko dobre volje, da se bo pogodba prav kmalu sklenila. Nemčija hoče šele s to pogodbo v roki, ki ji zagotovi v Evropi največ odjemalcev, stopiti z ostalimi državami v pogajanja.

LISTEK.

Nekdaj v jeseni . . .

Maksim Gorkij.

(Konec.)

II.

Neprenehoma je rožljal dež po čolnovih stenah in njegovo prijetno šumenje je vzbujalo otožne misli. Veter je bučal in pihal skozi čolnovo razpoklino. Valovi reke so bili ob breg s tako enoglasno in brezupno melodijo kakor bi pripovedovali o nečem neznosno žalostnem, težkem in odurnem, pred čemur bežé in o čemur si vendar morajo govoriti. Šum dežja se je družil s ploskanjem valov in zdelo se je, kakor bi plaval nad preobrnjenim čolnom neskončni, neizrekljivi težki vzdihljaj zemlje, žaljene in utrujene vsled tega, ker se svetlo in toplo poletje umika mrzli, vlažni in megleni jeseni. In veter je vedno plaval nad pustim bregom, pojoč svoje turobne pesmi.

Prostor pod čolnom je bil brez vsacega razkošja. Tesno in vlažno je bilo in mrzle deževne kaplje so silile skozi špranje . . . Molče sva sedela oba in se tresla mrazu. Nataša se je pritiskala k čolnovi steni, objemaje koleni z rokami in gledala pred sebe s širokoodprtimi očmi. Ni se ganila in ta nepremakljiost in njen molk sta jela vzbujati v meni strah pred njo . . . Rad bi bil začel ž njo govoriti, a sam nisem znal kako.

Začela je sama.

»Prokleto življenje je to!« . . . je rekla razločno in z naglasom popolnega prepričanja.

A vendar so se te besede glasile za tožbo ali za vzdihljaj mnogo preravnodušno. Kar tako jih je izgovorila in nisem ji mogel odgovoriti, ne da bi samemu sebi nasprotoval. Zato sem molčal. Ona pa je sedela, ne da bi se premaknila, kakor bi me ne videla tik sebe.

»Da bi človek vendar mogel umreti!« je zopet rekla Nataša in zopet ni donelo nič turobnega iz njenih besed. To je bilo le še mirno prepričanje človeka, da mu ne preostaja druzega v obrambo pred zasmehom življenja, kakor smrt.

Nepopisno težko mi je postalo in neskončno bolestno . . . Čutil sem da se mi bodo udrle solze, če še dalje molčim. A sramoval bi se pred to žensko, zlasti, ker tudi sama ni plakala. Sklenil sem začeti pogovor,

»Kedo te je tako obdelal?« sem vprašal, ker mi ni bilo mogoče, domisliti se česa pametnejšega in finejšega.

»Vedno le Paška . . .« je glasno odgovorila.

»Kedo pa je to?« . . .

»Moj ljubček . . . Pek . . .«

»Ali te često nabije? . . .«

»Kadarkoli je pijan . . . Da, često!«

In naenkrat se je stisnila k meni in začela pripovedovati o sebi, o Paški in o njunem razmerju. Bila je nasladnica, on pa pek s plavkastimi brkami, ki je lepo igral na harmoniju. Hodil je k njej v »zavod« in ji je zelo ugajal, ker je bil vesel in čedno oblečen. Imel je suknjo za 15 rubljev in visoke škornje . . . Zato se je zaljubila vanj in on je prihajal k njej »na račun«. Kakor hitro je postal njen gost na kredit, ji je jemal denar, katerega je dobila od drugih za konfekt, pil za tisti denar in jo začel pretepati. To samo na sebi pa bi še ne bilo najhujše, ko bi ne bil pred njenimi očmi začel ljubkovati z drugimi dekleti.

»Ali se nisem morala jeziti zavoljo tega? Nisem grša, kakor druge. Za norca me je torej imel, ničvrednež. Predvčerajšnjim sem vzela dopust in šla k njemu! A na njegovem stanovanju sem našla Dunko, pijano. »Lump si!« sem mu rekla. A on me je pretepel kakor cunjo in me vlačil za lase. To še ni hudo. Toda raztrgal mi je celo obleko in jopič . . . Čisto nov jopič je bil! . . . Moj Bog! Kaj mi je sedaj storiti?« je začela naenkrat tožiti z jokajočim glasom.

In veter je tulil in postajal vedno močnejši in mrzlejši . . . Zobje so mi začeli klopotati mrazú. Tudi njo je zeblo in primaknila se je k meni, tako blizo, da sem lahko videl svit v njenih očeh.

»Kakšni podleži ste vendar vi moški! Vse bi vas poteptala z nogami. Ko bi eden izmed vas umiral, ne smilil bi se mi, ampak pljunila bi mu v obraz. Najprej migate z repom kakor psi in ko ste dekle ujeli, pa ga teptate z nogami . . .

Zmerjala je raznovrstno. A v njenih psovkah nisem slišal ogorčenja ali sovraštva. Njena govorica je bila sploh mirna in neprimerna vsebini, a njen glas je trpel pomanjkanje na notah.

A vse to je bolj vplivalo na mene, kakor najzgovornejše in najprepričevalnejše pesimistične knjige in govori, ki sem jih čital prej in slej in jih še sedaj čitam in slišim. In to zato, ker je smrtni boj mnogo naravnejši in močnejši, kakor najnatančnejši in najumetnejši popisi smrti.

Čutil sem svojo slabost, nedvomno bolj vsled mrazu, nego zavoljo besed svoje tovarišice. Začel sem tiho stokati in moji zobje so klopotali.

In skoro v istem trenotku sem čutil na sebi dvoje malih mrzlih rok, — ena se je dotikala mojega vratu, druga mi je pogladila lice. In v istem hipu sem slišal nemirno, tiho, nežno vprašanje:

»A kaj ti je?«

Lahko bi bil mislil, da me vprašuje kdo drugi in ne Nataša, ki je ravnokar rekla, da so vsi moški podleži in jim želela vsem pogubo. A že je začela hitro in hlastno govoriti:

»Kaj ti je? ali te zebe? zakaj sediš in molčiš? . . . Že davno bi bil moral povedati . . . No . . . vlezi se na tla, iztegni noge . . . Tudi jaz se vležem . . . Tako! Sedaj me objemi z obema rokama . . . Še bolj . . . Sedaj se ogreješ . . . Pozneje se obrneva, da bova imela hrbte skupaj . . . Tako bom že prebila noč . . . Ali si začel popivati? Ali so te iz službe pognali? To nič ne dé! . . .«

Tolažila me je in mi dajala pogum.

Trikrat naj bom proklet! Koliko ironije nad mano samim je bilo ven-

— **Turško oboroževanje.** Turška vlada naznanja, da ima vojaško koncentriranje le nalogo, izvršiti ljudsko štetje, pobrati davke ter poloviti nekatere zločince. Turška upa v treh tednih dogotoviti svojo akcijo proti albanski opoziciji.

— **Bolgarija.** Ruski listi naglašajo potrebo, da se bolgarsko ministrstvo spremeni. Pri resnem zunanjem položaju je notranji mir v Bolgariji nujno potreben. To pa je le mogoče pri takem ministrstvu, ki se opira na veliko večino v sobranju ter uživa tudi simpatije prebivalstva.

— **Nemški strankarski shod v Brnu.** V navzočnosti mnogih državnih in deželnih poslancev se je vršil v nedeljo v Brnu shod nemške ljudske stranke, ki je sklenil ustanoviti za Moravsko nemški ljudski svet. Sprejela se je tudi resolucija, ki zahteva ustanovitev nemškega vseučilišča na Moravskem ter protestira proti ustanovitvi češkega vseučilišča.

— **Husova slavnost** se je izvršila v Pragi zelo veličastno. Slavnostni govor je imel Ed. Gregř. Grof Goluchowski je baje posredoval pri ruskem zunanjem ministrstvu, da se Rusi niso udeležili po odposlancih slavnosti.

— **Demisije v Srbiji.** Drž svetnika Nikola Pasić in dr. M Vuić sta baje odstopila. Vzrok ni znan.

Dopisi.

Iz Radeč. Vrlo naše tamburaško in pevsko društvo »Kum« priredilo nam je na predvečer praznika sv. Cirila in Metoda kaj lepo zabavo. Veličastni kres je razsvetljeval naš trg, ki ga po pravici nazivljemo najlepši kraj Dolenjske, čarobne rakete so švigale po zraku in odsevale v iskrih očeh naše mladine, umetalni ognji različne barve so potapljali s svojo magično svitlobo našo lepo, ob izviru Zapote v Savo ležečo dolinico v kraljevski sijaj, naš spomin pa v davne romantične čase, ubrano tamburanje nam je usnivalo razvneto dušo z lepimi akordi znanih nam narodnih pesni v bodočo moč in slavo Slovanstva, od bližnjih vinskih goric pa so odmevali radostni živio-klici naše mladine. Skratka je bil lep večer in za ta lep večer gre iskrena zahvala društvu »Kum«. Menim, da spolnujem le svojo narodno dolžnost, če se ob priliki tega stvarnega poročila dotaknem tudi nekega dogodka, ki je v tesni zvezi s to narodno slavnostjo. Da društvo »Kum« ni v tako ugodnih denarnih razmerah, da bi bilo moglo iz lastne blagajne pokriti precejšnje izdatke tega večera, je pri naši normalni mlačnosti umevno. Zato se je društvo »Kum« obrnilo do tržanov s prošnjo za prostovoljne doneske. In vsakdo je rad odprl svoj mošnjiček in prispeval po svojih mo-čeh v ta idealno narodni namen. Da je c. kr. sodni pristav odrekel vsak prispevek, je sicer v popolnoma slovenskem sodnem okraju malo čudno, vendar povsem naravno, če se pomisli, da je isti trd »ljubljanski« Nemec, čegar prsi je v davnih časih sicer še dičil trak v belo-modro-rudečih barvah, kateri je pa danes predrzen dovolj, da si dovoljuje na javnem prostoru javno trditi, da principielno ne spregovori slovenske besedice z nikomur, kdor zna nemški. Da se je pa našel med tržani tudi trgovec, ki živi izključljivo le od slovenskih grošev in ki se je tedaj, ko se mu je predložila nabiralna pola, upal norčevati iz naših narodnih svetinj, češ: »Če bom kaj rabil od sv. Cirila in Metoda, jima bom že pisal«, je pač vredno, da se tu javno pribije, in sicer njemu v svarilo, da naj nikar preveč ne greši na račun naše narodne pohlevnosti, ker bi se to sčasoma vendarle utegnilo nad njim maščevati, nam pa v pouk, da naroda brez narodnega ponosa nikdo ne spoštuje in upošteva. Ta radeški trgovec je g. Fran Gschella.

Katoliški uzori.

(Dalje.)

V bojih med Angleško in med papeštvom so angleški kralji dolgo časa stali na papeževi strani, želeč na ta način povečati svojo avtoriteto, katero jim je bil parlament znatno utesnil.

Za časa kralja Edvarda I. pa se je tudi krona sama zapletla v boj s papeštvom. Ko si je hotel kralj podvreči Škote, je papež Bonifacij VIII. temu ugovarjal, češ, da je Škotska papeški fevd. Kralj se je obrnil do parlamenta in ta je l. 1301. slovesno izjavil, da se nima papež čisto nič vtikati v posvetne zadeve, in da parlament kralju ne dovoli, da bi se papeževi zahtevi pokoril, tudi če bi bil sam na to pripravljen.

Prav tako tudi parlament ni dopustil, da bi se papež vtikal v razmerje mej Angleško in med Francijo. Parlament je l. 1348 naročil kralju, naj začne vojno proti Franciji, tudi če bi papež ugovarjal ali običajne svoje grožnje z izobčenjem itd. uresničil. Ko je pozneje papež Urban V., sklicujoč se na fevdno prisego kralja Ivana zahteval, naj se mu plača fevdni danj, sicer začne sodno postopati, so Angleži odgovorili, da ničesar ne plačajo, da pa se bodo z orožjem branili, ako bi papež nastopil s silo. Povdarjali so, da je kralj Ivan storil dotično prisego, ne da bi bili to sklenili stanovi in da zaradi tega ta prisega ni veljavna. Zveza med kralji in papeži, ki je bila nekdaj sklenjena v namen, da utrdi kraljevsko avtoriteto napram mestom in velikašem, je bila tedaj pretrgana za vedno. Od tedaj je angleška krona vedno stala na strani naroda in proti posvetnim pretenzijam papeštva.

Tudi manjši vladarji so se uprli papeževi oblasti v posvetnih zadevah. Aragonski kralj Pedro II. je bil prostovoljno pripoznal papeža kot svojega posvetnega poglavarja. Pedro IV. pa je to razveljavil. Pri kronanju v Saragossi l. 1336 je vzel kraljevsko krono nadškofu iz rok in si jo sam del na glavo, potem pa rekel, da je to storil v dokaz, da v posvetnih zadevah ne pripoznava papežu nikakih oblasti.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. julija.

— **Vedno hinavci** — tako smo zaklicali klerikalcem oni dan, ko smo razkrili, kako demonstracije pred kazino v Ljubljani za svojo stranko izkoriščajo, na Dunaju pa lazijo okrog Luegerja in mu prisegajo, da so pri teh demonstracijah popolnoma nedolžni, kako se v Ljubljani igrajo narodne radikalce, na Dunaju pa zatrjajo, da so narodno brezbarvni in da je priredila ljubljanske demonstracije narodno-napredna stranka. Naše razkritje je »Slovenca« hudo speklo in v soboto se je izkašljal — po svoje. Nahrulil je župana Hribarja in napadel po »Tagespoštnih« lažeh tudi moža, ki je 24. maja branil klerikalce proti Nemcem, samo zato, ker so Nemci klerikalcem delali krivico, trdeč, da so v kazino streljali — razkritje samo pa izpodbijali s trdnjavijo, da bi stali ramo ob rami z napredno stranko, če bi se vlada hotela dotakniti avtonomije Ljubljane. To so besede in sicer prav cenene besede, ker na to še v sanjah ni misliti, da bi se vlada dotaknila avtonomije Ljubljane, saj tudi ni nobenega vzroka, da bi to storila. S tako izjavo se ne izpodbije, kar je Lueger povedal županu Hribarju, da je izvedel od krščanskih socijalcev, da je ljubljanske demonstracije priredila narodno-napredna stranka Ljudem, ki take reči na Dunaju zatrjujejo, se v Ljubljani tudi sedaj ne verjame, če delajo še take obljube — posebno za slučaje, ki so izključeni in torej izjava nima nikake vrednosti. Kar se pa tiče župana Hribarja, je »Slovenec« lahko prepričan, da na njegove simpatije čisto nič ne reflektira in da mu popolnoma zadostujejo simpatije in zaupanje ljubljanskega meščanstva in narodno napredne stranke.

— **Nekaj novega** smo izvedeli iz sobotnega »Slovenca«, da pri klerikalcih volilci kandidate postavljajo. Doslej je kandidate vedno postavilo njih vodstvo in so se kandidatje tako malo zmenili za svoje volilce, da se jim največkrat niti predstavili niso. Čemu neki, saj so kaplani in fajmoštri vse sami opravili. In zdaj naj bi se bili klerikalci tako demokratizirali? »Za poč't«!

— **Izza polu preteklih dni.** Nekdanji prijatelj Šukljejev nam piše: Ko sem lani in letos čital, kako se Šuklje ponuja klerikalcem, kako poniževalno moleduje za njihovo prijaznost, prišel mi je v spomin dogodek, ki se je vršil kratko po otvoritvi dolenjskih železnic, torej v času, v katerem je Šuklje mislil, da se mu je vse odpustilo, kar je bilo prej rojakom v spominu. Pripeljali smo se v Novo mesto v namen da se udeležimo zborovanja Ciril-Metodove družbe. Na vrtu neke gostilne smo sedeli dobre volje liberalci in klerikalci. Tudi Koblar je bil navzočen. Po dovršenem oficijalnem delu so se vrstili razni govori. Tudi Šuklje je bil navzočen in je hotel govoriti. Postavil se je ob steblo kostanja in začel: Slavna gospoda! Vzdignil se je šum. Duhovniki so vpili, da ga nočejo poslušati. Šuklje je postal na vratu in v licu rudeč, kakor rak. Hotel je dalje govoriti. Nekaj o Taaffeju se je slišalo iz šuma ven, ali Šuklje ni mogel naprej, duhovniki so vstali s sedežev, vpili kakor jesiharji proti Šukljeju, razbijali s steklenicami, mu metali psovke v obraz ter mu velevali, naj se pobere z vrta. Šuklje je stal naslonjen na kostanj, kakor človek, kojega se pripelje pod vešala. Žile na vratu so bile prst debele, lice je gorelo. Samaritan dr. Slanc, — drugi se ni upal v tem položaju pokazati se Šukljevega prijatelja — ga je odpeljal od drevesa k stranski miai. — Šuklje je bil tako obnemogel, da sam ni mogel stran iti. — Tam ga je dr. S. tolažil. Slišal sem, ko mu je tudi rekel, zakaj gajni ubogal, ko mu je pravil, da mu napravijo popje gotovo škandal, ako kot govornik nastopi. Bilo jim sploh ni prav, da je prišel v to družbo. Proti nobenemu liberalcu niso kaj reagirali. To je bila grozna justifikacija, ki je trajala 10 minut. Pa kake psovke so letele nanj! Potem je nastopil dr. Tavčar in tega so duhovniki mirno poslušali, rekli, ta je pošten patrijot, le tistih 4000 se je všasih klicalo vmes, kar je Tavčar z dobrim humorjem kvitiral. — Svet je okrogel, je dejal včasih Šuklje. Zdaj obeduje Šuklje v farovžih z manjšo in veliko žlico. To je res čudež, božja milost! In tak hoče o poštenjakih zlovoljno soditi!

— **Uršulinke o Prešernovi veselici.** Deklica slovenske matere, ki pa jo vzgajajo v nemškem duhu, obiskuje šolo pri Uršulinkah. Pravila je doma z vso vnemo, kako je celo nuna v šoli rekla, da so Slovenci osli, dalje da so nune slišale iz »Zvezde« le tulenje enako divji zverini, in da sploh godbe nobene ni bilo slišati, dalje da se je pri tej veselici goljufalo in to na ta način, da če je kdo kaj kupil in slučajno dal petak, ni dobil niti vinarja nazaj. Pravile so te uzorne nune tudi, da to veselico ni obiskal niti eden boljši človek, temveč samo »navadno« ljudstvo. — Tako torej te babnice govore v središču Slovenije ter zasramujejo vpričo slovenske dece naš narod. Pač žalostno je, da pošiljajo Slovenci v ta zavod svoje otroke!

— **Klerikalni shod v Dragatušu.** Ker je c. kr. okr. glavarstvo klerikalcem javni shod v Dragatušu iz postavnih vzrokov prepovedalo, hoteli so ti tički prav po farizejsko vendar imeti javen shod, češ, saj ne bo nikdo tega vedel. Usoda pa je hotela, da je bilo ta dan v Dragatušu proščenje, kamor prihaja ob taki priliki mnogobrojno ljudstva iz bližnjih far, pa tudi iz Črnomlja; ni čuda tedaj, ako je šlo popoldne v Dragatušu od ust do ust: „Hajdimo poslušat v farovž.“ In kaj je tam bilo? Neki Evgen Lampe je imel javen shod v farovški veži pri odprtih vratih; kdor je hotel iti poslušat, je šel in zopet odšel; v veži je bilo precej fantičkov in deklic in tudi starih devic, pri vratih in na prostem pa so stali in poslušali nekateri radovedneži iz Črnomlja; na kratko: javen shod, oblastveno prepovedan, vršil se je vendar javno. Da je bila c. kr. žandarmerija od višje strani sigurno opozorjena na kak shod, o tem ni dvojbe; in ista je imela dovelj prilike prepričati se, da je bil shod javen. A store zdaj ti katoliški poštenjaki? Preslepiti so hoteli oblastva. Ko je Krek že nad uro klobasaril o svojih socijalnih zmešnjavah, se ve, za ljudi ne, s tem razumno so odhajali in iz radovednosti zopet prihajali pričeli so navzočnike povpraševati; kako se piše ta ali oni, zapisali so njega ime na list ter mu istega izročili. Listke je pisal tudi črnomeljski kaplan M. Sevnik in storil s tem prvi korak v politično javnost. C. kr. žandarmerija je popolnem pravilno postopala proti dr. Kreku in to samostojno brez vsacega vpliva, prepričavši se, da je shod javen, če tudi je bil uradno prepovedan. Čemu pa so zakoni! Pomilujemo generala Kreka, da je pokazal, kako visoko ceni uradno prepoved, pa saj je tem ljudem vse dovoljeno! Stvar je v rokah c. kr. sodnije in ista jo bode lahko dognala. Končno bodi še navedeno, da je „Lepi Jožek“ ves ozelenel uvidši, da je njegov vtihotapljen shod pogorel. „Lepi Jože“ velja za najduhovitejšega duhovna, v resnici pa je vreden tovariš velicega duhovna metliškega Arona. Ali za tako neumnega ga nismo smatrali, da bi mogel misliti, da bi mu nihče ne prišel na sled. Ves ta javni, če tudi prepovedani shod, ni imel nobenega vpliva; par kmetov je povedalo Kreku par gorkih na očitanje kmeta radi železnice je Krek vrgel besede: „Tega so krivi črnomeljski škrici!“ To je vredno zapomniti si in tako govorjenje ljudstvu o uradnikih kaže dovelj, kako nizko surovo, oblatno orožje rabi ta katoliški dukovnik za svoje namere. Zarobljen kmet in Krek sta si v tem jednaka.

— **Odbor za Prešernovo veselico v Zvezdi** se razide dne 15. t. m. zato, prosi tem potom vse one, kateri so po naročilu odborovem kaj izvršili, naj svoje utemeljene račune predlože najkasneje do 15. t. m. načelnici gospej Franji dr. Tavčarjevi, katera iste sprejema vsaki dan med 12. in 1. uro opoludne. Na pozneje predložene račune se ne bode več oziralo.

— **Prešernova slavnost.** Gospa dr. Tavčarjeva je povodom Prešernove slavnosti dobila naslednji brzojavki:

Imoski: Slava Prešernu! Živelo slovensko ženstvo! — Krstič.

Bremen: Daleč proč od domovine priso tvujem danes z Vami Prešernovi slavnosti. V duhu kličem s severne obali: Vsemogočni Vas ohrani, ti pa, naroda naš velikan, glej, tvoj rod se dviga, gre na dan! — Josip Kozina.

— **Izlet v Cerklje** dne 12. t. m. utegne biti eden najlepših, kar jih je kdaj priredil ljubljanski »Sokol«. Romantična pot od Homca skozi Moste, Komendo in Zalog v Cerklje, divne kamniške planine, ki so v neposredni bližini in čedne, velike vasi po celem potu — vse to vpliva na izletnika, da pozabi na trud dveurne hoje. Četrt ure od Cerkelj leži znano letovišče Sangrad, ki je vredno, da se ga ogleda. Popoldan bode v Cerkljah javna telovadba. Izleta se udeleži tudi »Sokol« iz Kranja, ki nastopi istotako pri telovadbi. Slavno občinstvo, ki gre s »Sokolom« v Cerklje, naj blagovoli to do četrtka večer naznaniti v Šešarkovi trafiki, da moremo pravočasno sporočiti v Cerklje približno število izletnikov, kar je glede priprav za obed in še bolj za preskrbitev voz iz Cerkelj v Kranj neobhodno potrebno.

— **Iz selške doline.** Prijatelji po selški dolini se me ksj radi spominjajo. Skoro jim ne more noben dopis izpod peresa, da bi se ne podrgnili ob mojo malenkost. Vsakdanja politična hrana jim je gospod Šliber v Selcih, za prigrizek sem jim pa jaz. Mene, sedaj učitelja pri Sv. Lenartu, postavljajo za nadučitelja v Železnike, Selca in v zadnjem članku v »Slovencu« dne 27. m. m. so me slovesno že postavili na Bukovco, katero službo mi je dal g. Šliber, kakor pravijo sami. Ta zadnji članek je pravzaprav spričevalo klerikalcem v selški dolini, posebno dopisniku, da ti učenjaki niti ne vedo, da se učiteljske službe razpisujejo in oddajajo ne po osebah, ampak po pristojnih oblastih. Toliko bi vendar lahko videli nezmotljivi voditelji krščanske organizacije v dolini selški. Kar se tiče županskih volitev, v katere mene vlači dopisnik, pač vsakdo ve, da nisem imel jaz ničesar pri tem. Članek v »Slovencu« tudi pravi, če ne bodem nehal pisati ali po katoliško povedano, »nehal kozle obračati« v »Narodu« in »Gorenjcu«, da bodo »katoliški« možje priobčili neke številke. Kar na dan s številkami, ker jaz vas lahko zagotovim, da ne bodem ustregel vaši želji glede dopisovanja. Če bodo številke pripravne, stavimo jih lahko še v loterijo. Sploh pa ne vem za kakšne številke se gre, zato določno na dan o tem. Korenit odgovor pride takoj na dotične številke. Na ostalo v članku ne bodem odgovarjal, kar pišete glede g. Šliberja in za kar blagorodnega gospoda okrajnega glavarja napadate in v spis vlačite. Toliko pa rečem, o zadnje imenovanem gospodu govorite v takem tonu, da bi se moral vsak kravji pastir sramovati take katoliške olike. In seveda zato tudi vsa čast doktorskim redakterjem pri »Slovencu«. Nekaj pa vam hočem povedati, da si prihodnje ne bodete glave ubijali, namreč to, da bodem jaz prosil za službo, kamor bodem hotel in ne bode to prav nič od vas odvisno. Cerkovniki nismo, hvala Bogu, več, da bi se nam predpisovalo od »katoliške« strani, kam pojdemo v službo. To veselje nam je sedaj prikrajšano. Ko bi hotel prešteti, kolikokrat ste me že po »Slovencu«, »Slov. Listu« in »Domoljubu« vlačili, bilo bi že lepo število, toda, kakor se lahko spominjate, sem vam, ljubi prijatelji, vselej točno in kakor so drugi rekli, dobro vrnil. Tako tudi danes nisem molčal na vaš napad, ki je po vseh pravilih hudoben in po vrhu še neumen. Drugega odgovora na take neumnosti pa ne vem. Gegen die Dummheit i. t. d. A. Germek.

— **Slovenec — je tujec v Bohinju!** Piše se nam: V prijazni vasi Bohinjski Bistrici, v kraju, katerega je Bog obdaril s posebno naravno krasoto, biva mogočni gozdar verskega zaklada, imenom Goričnik. Ta veleum ve in zna soobčanom razlagati, kdo da je v Bohinju tujec in kdo domačin. Pred kakimi petimi dnevi je ob bregu Bohinjskega jezera, kakih 50 metrov od mostu, tik ceste, ki vodi k Savici na visok drog dal pribiti desko in na njo samo v blaženi nemščini zapisati: »Bis auf Widerruf gestatteter Landungsplatz«.

---

dar v tem činu! Skrbela me je tačas usoda človeške družbe, bil sem vnet za prenovljenje človeštva, za politične reforme in skušal sem postati »delavcu družbeni činitelj. Zdelo se mi je celo, da je moja naloga že deloma izpolnjena; na vsak način sem že takrat mislil, da sem »izvanreden človek«, svetu potreben velikan, kateremu je namenjena politična uloga. In nesrečna, preganjana, javna ženska me je grela s svojim telesom, ne da bi mi prišlo na um, pomagati ji, da celo, ne da bi ji mogel pomoči!

Hotel sem verjeti, da so vse to le sanje, brezumne, težke sanje...

A nisem mogel tega verjeti, zakaj na lice so mi padale deževne kaplje, k mojim prsom so se tiščale prsi, tople prsi ženske, dišeče nekoliko po žganju... Veter je tulil in ječal, dež je bil ob čoln in midva sva se tresla mrazú... Vse to je bilo docela istinito in uverjen sem, da ni imel nikdo težjih in hujših sanj, nego je bila ta istina.

Nataša pa je govorila o nečem tako nežno in ljubeznivo, kakor znajo le ženske govoriti. Pod vplivom njenih odkritosrčnih in nežnih besed je vzplapolal v mojem srcu tih ogenjček, ob katerem se je stalil led mojega srca.

Potem so tekle iz mojih oči solze, ki so odnesle iz moje duše mnogo srda, tuge, neumnosti in blata..., Nataša mi je prigovarjala:

»Dovolj je, dragec, ne plači, dovolj je! Z božjo pomočjo si še pomoreš, zopet dobiš službo...

In poljubljala me je neštetokrat gorko...

To so bili prvi ženski poljubi, ki mi jih je dalo življenje in bili so tudi najboljši, kajti vsi poznejši poljubi so me stali mnogo in koristili nič.

»No, čudak, nehaj že vendar tuliti? Jutri te oskrbim, če nimaš strehe...« sem slišal, že v sanjah, kakor tiho šepetanje...

Do zore sva ležala v objemu.

In ko je postalo svetlo, sva zlezla iz čolna in šla v mesto... Potem sva se prijazno poslovila in se nisva našla nikdar več; pol leta sem še po vseh kotih iskal ljubo Natašo, s katero sem prebil tisto žalostno noč nekdaj v jeseni.

Če je mrtva — potem ji je dobro! — naj mirno počiva. In če živi, naj bo mir v njenem srcu! In naj v njeni duši ne ostane zavest, da je pala... kajti to bi bilo odveč in brez plodú v življenju...

Molčali smo o tej predrznosti, kajti mislili smo si, da osebica, katera je to povzročila, ni vredna, da bi se mi z njo v kako razpravo spuščali. Sedaj pa smo od omenjenega možicelna doživeli komentar, zakaj da je pustil napraviti samo nemški napis. Neki tesar s Fužin je prišel na Bistrico k Goričniku ter ga uljudno prosil, naj bi mu posodil orodje za pilote zabijati, potrebuje jih, ker dela ob jezeru kopališče za nekega Slovenca iz Ljubljane. Goričnik prizdigne dvakrat visoko nogo in se zadere nad tesarjem, rekoč: Kaj za tujce, kaj za tujce, za te ne damo nič! Jasno je tedaj, da Goričnik glede na to neolikano postopanje in pa glede na zgoraj omenjen napis, smatra Slovence za tujce v Bohinju in Nemce za domačine. Goričnikova stvar je, če hoče ali noče vljuden biti in lahko bi bil prišedšega tesarja zavrnil ter rekel, orodja ne posodim; ali odločno protestiramo proti dostavku te odklonitve, kateri na slovenski zemlji bivajoče Slovence zasramuje s tujci. Temu gospodu Goričniku pa povemo odločno in jasno, da vemo za sredstva, katera mu bodo njegov slovenski narod zaničujoč jezik — spokorila, in če bi še enkrat enako užaljeni bili, bodemo se teh sredstev poslužili. To si zapomnite gospod Goričnik. Sedaj pa k stvari visokega kola in na njem z nemškim napisom pribiti deski. Opozarjamo posestnike iz katasterske občine Fužine in Savice na ta nedopustljiv napis. S tem napisom moteni so vsi omenjeni posestniki v pravici, ostajati s čolni in plavži na desnem bregu bohinjskega jezera tik ceste, ki teče preko Savice. Ker so vsi ti posestniki te pravice od pamtiveka uživali, treba je takoj nastopiti pot tožbe zaradi motenja posesti, kajti ako tega ne store, bode v kratkem na istem prostoru postavljena deska z napisom: »Verbotener Landungsplatz«, kateri napis bode povzročil gotovo prav mnogo pravd.

— **Na dan občnega zbora c. kr. kmetijske družbe kranjske** v Ljubljani, to je 9. jul. t. l., se bode vršila poskušnja s kosilnim strojem, strojem za obračati kakor tudi za grabiti mrvo, od 2. do 4. ure popoldan pri gosp. Karolu Pečivavniku v Trnovem št. 11, na kar se vsi interesenti opozarjajo. Stroji so amerikanske tvrdke »Cormik«, kojih zaloga je v Ljubljani pri Schneider & Verovšeku. Poskušnja bo samo pri lepem vremenu.

— **Zakon o reviziji posojilnic in drugih zadrug** je zadobil cesarjevo potrjenje. Imenuje se: »Zakon od 10. junija 1903 drž. zak. št. 133 glede revizije pridobitnih in gospodarskih zadrug in drugih društev«. Uveljavi se ta zakon z 11. avgustom 1903. Po istem bode morala biti revidirana vsaka posojilnica, oziroma zadruga redno najmanj vsako drugo leto enkrat. Revizije bodo izvrševali revizorji Zvez pri onih posojilnicah, ki so član Zveze; pri drugih pa bodo izvrševali revizije sladni, t. j. od sodišč določeni revizorji. Večina naših starih posojilnic je član Zveze slovenskih posojilnic v Celju ter bode za isto tudi v naprej izvrševal revizije revizor gospod Fr. Jošt, znan strokovnjak na posojilniškem polju.

— **Konkurz je napravila v Celju** ljubljanska nemškutarica Ana Sadnik, ki je imela trgovino z modnim blagom. Iskala je porokov tudi med Slovenci, vendar se iz previdnosti ni nihče pustil ujeti tej ljubljenki Oechsovi. Niti ta mogotec ni mogel rešiti svoje varovanke, kateri je preskrbel svoj čas z brahijalno silo prostor za trgovino in izrinil iz istega kar čez noč našega slovenskega krojača Hočevarja. Sodni dan ne izostane nikdar. Enaka usoda pa čaka tu še marsikaterega uskoka.

— **S Huma pri Ormožu.** Velika nevihta in strela razsajala je v soboto 4 t. m. zvečer okolu 8 ure sukaj in v okolici. Strela je v bližini šestkrat udarila ter pod cerkvenim stolpom skoraj ubila zidarja Munda iz Sv. Bolfanka, ko je z nekim vinničarjem na megle in ogenj zvonil. Strela je užgala še Alekšičevo klet, ki je do tal pogorela, polomila več dreves in obiskala dva strelovoda. Pripravljeni kresovi zažgali so se v nedeljo zvečer.

— **Napad na Dolenjski cesti.** V nedeljo ponoči na Dolenjski cesti napadeni in težko poškodovani delovodja Sluga se je danes oglasil v našem uredništvu in nam povedal, da je bil brez vsakega vzroka napaden. Sluga ni bil tisti večer v gostilni, se ni z nikomur sprl in ni nikomur grozil z nožem. Šel je mirno proti svojemu domu in bil nakrat napaden, ne da bi bil dal kak povod za to.

— **Semenj.** Dne 6. t. m. je bilo na letni semenj prignanih 1273 konj in volov, 322 krav, 118 telet, skupaj tedaj 1713 glav. Kupčija z govejo živino kakor s konji je bila srednja, ker ni bilo ptujih kupcev.

— **Na električni cestni železnici** bi se bila včeraj skoraj pripetila velika nesreča. Anton Petrič, potnik, stanujoč v Mostah št. 84 se je pripeljal z bicikelnom po Karlovski cesti. Nasproti hiše št. 28 mu je v cestnem jarku kolo spodrsnilo in je padel na progo električne cestne železnice. V tem hipu je privozil električni voz in je imel Petrič le še toliko časa, da se je zavalil na stran proge in tam obležal, ko je šel voz mimo. Bicikel je prišel pod motorni voz in ga je ta zdrobil, predno je mogel voznik Fr. Godec voz ustaviti.

— **Z nožem grozil** je včeraj dopoludne hlapec Štefan Luchscheider svojemu gospodarju Ivanu Kopaču, mesarju in posestniku v Metelkovih ulicah. Hlapec je prišel zjutraj pijan domov in je začel v hiši razgrajati in razmetavati mize, stole in zmerjati gospodarja in gospodinjo. Zahteval je svojo plačo, in ko je to dobil, je dejal, da je premalo in je vzel nož in pretil Kopaču, nakar so poslali po policijskega stražnika, ki je Luchscheiderja odvedel v zapor.

— **Konja odpeljal** je včeraj ob 1. uri popoludne postopač Mihael Vojska konjskemu trgovcu Frančišku Uršiču iz Trsta. Uršič je dal Vojski konja z naročilom, da ga pelje v hlev »pri bavarskem dvoru«. Vojska pa je konja odpeljal iz mesta, češ, da ni dobil plačila za gonjo in da je na ta način hotel dobiti plačilo. Ob 7. uri zvečer je policijski stražnik na Dunajski cesti prijel Vojsko, ki je pasel konja ob cesti in mu konja odvzel.

— **V stanovanje utihotapil.** V noči od 4. na 5. t. m. utihotapil se je tat v stanovanje Ivana Zupana, hlapca v Spodnji Šiški št. 66 in mu ukradel srebrno uro in srebrno verižico. Na krovu ure sta bili vrezani črki F. O.

— **V Ljubljanici utonil** je 5. t. m. strojarski vajenec Andrej Letnar, 18 let star, stanujoč v Kašlju pri Tomiču.

— **Utonil** je včeraj zvečer v Malem grabnu pri kopanju 15 let stari krojaški vajenec Andrej Ekmar iz Sežane, stanujoč v Malih čolnarskih ulicah št. 3. Trupla do danes še niso našli.

— **Vola ujel** je včeraj na Sv. Jakoba trgu izvošček Matevž Ravnikar, stanujoč v Rožnih ulicah št. 9 in ga odgnal v svoj hlev. Vol je bil brez gospodarja in je najbrže ušel kakemu sejmarju.

— **Zastrupljene ribe.** Včeraj zjutraj so bile ribe v Gradašici zastrupljene. Iz neke tovarne izpustili so v Gradašico umazano vodo, vsled česar so ribe poginile.

— **Pogreša se** trgovec Ivan Zupan v Linhartovih ulicah štev. 4. V soboto je svojo prodajalnico zaprl in neznano kam odšel.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 61 izseljencev s Kranjskega in 10 s Hrvatskega.

— **Izgubljene reči.** Šivilja Marija Lebar, stanujoča na Poljanski cesti št. 25, je izgubila danes dopoludne na Mestnem trgu srebrno žensko uro in kratko pozlačeno verižico s priveskom. — Dijak Ivan Drovenik, stanujoč na Resljevi cesti št. 27, je izgubil neznano kje v mestu srebrno verižico s priveskom.

— **Najdena ura.** Pri Prešernovi slavnosti je bila najdena srebrna ura z verižico. Kdor jo je izgubil, naj se oglasi na Marije Terezije cesti št. 10 pri g. Kresalu.

— **Najdeni ključi.** Po nedeljski slavnosti v »Zvezdi« so se našli štirje mali ključki na navadnem obročku. Nadalje se je našel tudi ključ vežnih vrat. Dobiti jih je v našem uredništvu.

— **Tamburaški zbor** iz Vukovara oziroma iz Požege koncertoval bo jutri zvečer ob 8. uri v kavarni Valvazor. Vstop prost.

— **Razpisana služba.** Mesto poštnega odpravnika na c. kr. poštnem uradu (III./5) v Zagradcu-Fužinah (politični okraj Rudolfovo) proti pogodbi in kavciji 400 K. Letna plača 500 K, uradni pavšal 125 K in letni pavšal 140 K za lokalno dostavljanje poštnih pošiljatev. Prošnje v teku treh tednov na poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu.

— **Corrigendum.** Včerajšnje naše šolsko poročilo velja za I., ne za II. drž. gimnazijo. Tudi tam navedeni uspeh je oni koncem šol. leta 1901/02. Uspeh koncem ravnokar zaključenega šol. leta je sledeči: I. red z odliko 58, I. red 336, II. red 76, III. red 29, ponavljalni izpit se je dovolil 65 učencem.

— **Prodajo „Slovenskega Naroda“** prevzel je z današnjim dnem tudi gospod A. Potošnjak, trafikant na Reki, Via del Molo.

— **„Ježevcem“ na znanje.** Da bi se g. Dragotin Hribar morda ne vrezal, mu povemo, da pojde dr. Tavčar res v Karlove vari, a vozil se bo s svojo karto — ne na karto uredništva »Slovenskega Naroda«.

* **Najnovejše novice.** Obsojena hrvaška duhovnika. Župnik Jemeršić in kaplan Šuster iz Grubišnega polja sta obsojena vsak v šestmesečno ječo zaradi razširjenja revolucionarnih spisov. Njuna nedolžnost se je sicer dokazala, a na Hrvaškem je vse mogoče. — Poskušeni samomori dveh dečkov. V policijskem zaporu v Trstu sta se obesila 12 in 14letna dečka, ker so ju zaprli zaradi vlačugarstva. Oba so še pravočasno rešili. — Veliko pomanjkanje vode je nastalo v Istri vsled dolgotrajne suše. Vodo so morali v čolnih voziti iz Pulja. Sedaj se je posrečilo dež. stavbnemu svetniku Poscherju v Gradini izvrtati 30 m globoko jamo, ki daje dovolj dobre pitne vode. — Anarhistična zarota. V Figlineju so anarhisti zaklali monarhista Gianija in Saurija. Vojaštvo je polovilo 20 anarhistov. — Podmorsko brzojavno zvezo so odprli med Severno Ameriko in Filipinami. — Ubil se je na Košuti hribolazec Serdinschegg iz Celovca. — Obsojen ovaduh. Sodišče v Nancyju je obsodilo nekega Baliqueta v petletno ječo ker je vohunil v prid Nemčije. — Ustanova bosanskega mohamedana. Sarajevski meščan Bičakčić je zapustil 32.000 K za naučne namene in sicer za učence in učenke, ki se posvetijo učiteljstvu.

* **Zopet eden.** Te rubrike se naši tonzuriranci grozno boje ter taje in preklicujejo, kolikor se da, po svojih listih. Italijanski klerikalni listi so v tem oziru že postali pametni. Tako piše „Osservatore Cattolico“: „Že nekaj dni prinašajo časopisi vsakovrstne bridke resnice. Tako smo morali doživeti dva samomora duhovnikov, več slučajev groznega maščevanja žensk nad duhovniki in celo vrsto sodnih dogodkov, v katerih ni najboljo vlogo igral duhovniški talar. Danes pripovedujejo listi krvavo žaloigro iz neke vasi pri Novari. Neki župnik je iz podlih nagibov umoril svojo deklo z britvijo, in potem zbežal. Nimamo vzroka, prikrivati teh pojavov v življenju ali potlačiti kak dogodek le zato, ker so zapleteni zraven cerkveni možje, temmanj, ker bi bilo molčanje katoliških listov napram javnim razgovorom v liberalnih listih brezvspešno, ker liberalni listi postopajo pogosto brez sovraštva do cerkve, a morajo zadostiti radovednosti občinstva. Mi bi morali temveč povdarjati, da hudodelstva in napake duhovnikov, dasiravno raztožijo vernike, ne prepuščajo normalitet, pa tudi niso dokaz proti veri. Nikakor ni čudno, da v velikem sloju ljudi, — pri katerih vkljub posebne milosti po zakramentu altarja ni narava premagana — se često gode zmote. Te zmote delajo večji vtis ter se vidijo tudi večje v kontrastu z duhovniško obleko. Sveta je cerkev; to pa ni pogoj, da bi bili vsi duhovniki svetniki.“ — Kdo pa tudi kaj takega tirja? Potem pa se tudi naj ne hlinijo za svetnike ali sploh zvišene nad navadne zemljane.

Razmere na Hrvatskem.

V noči od 5 na 6 t. m. so v okraju Zlatar-Bistrica demonstrantje znanemu Madjaronu in Kortešu Jakopcu demolirali stanovanje in mu izpustili izteči na polje 35 veder vina in šest veder žganja. Škoda je velika. Razburjenost v okraju je tolika, da se je bati večjih nemirov.

Volitev narodnega zastopnika za okraj Zlatar na Hrvatskem sicer še ni razpisana, ali kaže se, da bo volitev že meseca avgusta. Glede te volitve smo prejeli dopis, ki ga sicer objavljamo, glede katerega pa moramo pripomniti, da se naš list načeloma ne vtika v notranje zadeve hrvatskih strank. Dotični dopis pravi:

Kandidati ničiu kao gljive, premda može izabran biti samo jedan.

Imade i u našem kotaru ljudi, koje bi rado u mutnomu lovili, a to sve na štetu opozicije a u korist i na veselje Magjarona. Kao kandidati opozicije pojavili su se do sada vlastelin i bivši Magjaron Vladimir pl. Halper, veleposjednik Franjo pl. Pisačić, Eugen Kumučić, pristaša Dra. Franka, realista Dr. Dežman, pristaša matice stranke prava Dr. Pero Magdić, odvjetnik u Varaždinu i vlastelin Janko Golub. Kako se vidi, kandidata dosta, a kotara premalo, Kortešira se po malo već sada, svaki u svoju korist. — Da medjutim razbistrimo pojmove i da bude stvar u redu tekla, moramo upozoriti izbornike na sljedeće:

1) Gosp. vlastelina Halpera noće velika većina izbornika. On je opozicionalec tekar od jučer, kojemu je program hrv. stranke prava preradikalan. — To i razumijemo, jer nije lako od Magjarona postati za 24 sata pravaš!

2.) Gosp. Franjo pl. Pisačić je već prošlih saborskih izbora dao poštenu rieć, da će bude li izabran za stupnikom — nakon revizije izbornih listina — odstupiti od mandata u korist odvjetnika Dra. Magdića.

Na njegovu dakle kandidaturu sada ne treba pomišljati, jer bo on kao poštenjak — neće bacati klipova pod noge Dr. Magdiću, koji sada kani kandidirati.

3) Gosp. Eugen Kumičić i dr. Dežman su čestiti opozicionalci ali jih narod u kotaru ne pozna. Seljak pako ovdje neće da radi i da glasuje za onoga, koga od priji lično nepozna i u koga nema već odavna podjerenja.

Osim toga zlatarski kotar ne pozna t. zv. »čistih« i »realista« — on pozna samo staru složnu stranku prava odnosno danas hrvatsku stranku prava. Prema tomu je moguća samo kandidatura u ovom kotaru poznatih pravaša: vlastelina Janka Goluba i odvjetnika Dra. Magdića.

Prvi doduše imade zasluga za ovaj kotar ali nismo za njegovu kandidaturu oduševljeni, jer znamo, da bi za njega bio mandat samo teret i jer mu manjka ona politička naobrazba, koja se v današnjih prilikah za epozicionalca zahtieva.

Dr. Magdić nasuprot kao poznati rodoljub, čovjek u naponu snage i muževnosti; poznat kao energičan branitelj hrvatskih svetinja i kao izvrsten govornik — čini nam se, da bi bio naspretnijim kandidatom za naš kotar.

Ovo je želja nas mnogih pa preporučamo prijateljem i suborivcem, da na pouzdanih sastancih, koji će u tomu pogledu biti u našemu kotaru ovih dana — budu svi kao jedan, te da složno kao pravi jedno mišljenici i pravi prijatelji hrvatskoga naroda proglase kandidatom zlatarskoga kotara g. dr. Peru Magdića, odvjetnika u Varaždinu.

Živila Hrvatska!

Živio naš kandidat dr. Pero Magdić!

Više izbornika.

Bolezen papeža Leva XIII.

Zdravnik Lapponi je obvestil Rampollo, da lahko vsak trenutek nastopi katastrofa. Rampolla je naročil kardinalu komorniku, naj preskrbi vse potrebno za konklave; vsi kardinali so sklicani v Rim. Napram zdravniku Mazzoniju je rekel papež: »Že čutim v sebi mir telesne smrti in slutnjo bodočega življenja. Ni več pomoči. Molite vsi za starega papeža!«

Kardinali pri papežu.

V nedeljo je poklical papež kardinale k sebi. Poljubili so mu po vrsti roko. Za vsakega je imel prijazno besedo. Francoskemu kardinalu Mathieu je rekel: »Vam izročam zadnji pozdrav za Francosko, deželo mojih upov in bolesti. Sedaj je vse pri kraju.«

Konklave.

Kardinalu Oregliji je zaupal papež svoje želje glede cerkvene vlade ter mu izročil spisane odredbe glede konklave. Spisi se bodo odprli šele po papeževi smrti. Papež govori o smrti, kakor o božji milosti. Le eno ga žalosti, da ne bo doživel triumfa nad tistimi, ki so papežu odvzeli posvetno vlado. A tolaži se zanesljivo, da se mora to posrečiti njegovemu nasledniku.

Papeževa izjava.

Napram svojima telesnima zdravnikoma je rekel papež: »Ne varajta se. Stari Pecci umrje. Toda papež je nezmotljiv in neumerjoč.«

Papeževo zasebno premoženje.

Papež je poklical k sebi sorodnike ter izročil svoje zasebno premoženje grofu Kamilu Pecciju.

Papeža zapušča spomin.

Večkrat se zgodi, da papež zamenja svojo okolico. Ko je prišel k njemu kardinal Martinelli v črnem plašču svojega reda, ga je papež začudeno vprašal: »Zakaj ste že črno oblečeni?« Potem se je spomnil ter rekel: »Oprostite, popolnoma sem bil zatopljen v misli.« Grofa Zichyja, ki ni mogel prikrivati solz, je papež tolažil: »Ne jokajte, meni je že sedaj popolnoma dobro!«

Kdo bo papežev naslednik?

V vatikanskih krogih prevladuje mnenje, da je imenovanje Rampolle bodočim papežem izključeno. Zanj so le Španci in Francozi. Avstrijski, nemški in italijanski kardinali bodo glasovali za kardinala Vanutelija Agliardi bi sicer bil idealni papež, a je še premlad. Pač pa postane Agliardi državni tajnik.

Papež svojemu nasledniku.

Napram svojemu kamorniku je izjavil papež, da konklave ne sme pozabiti krivice, ki se je zgodila sveti stolici leta 1870. ter se mora pri volitvi zediniti za moža, ki bo zvesto in nevstrašeno branil pravice cerkve, njeno svobodo in neodvisnost. Tisti dan, ko prepusti sveta stolica te pravice, bi se storila na cerkvi nepopravljiva izdaja in Italija bi razpadla v sekte, ki bi jo uničile in zastrupile.

Vesti o papeževi smrti.

Nekateri italijanski listi trdijo, da je papež že umrl, da pa se njegova smrt prikriva, da zamorejo vse zaklade spraviti na varno. Te vesti so skoraj gotovo neresnične, pač pa je res, da je pljučnica prijela tudi levo krilo ter lahko katastrofa vsak čas nastopi.

Telefonska in brzojavna poročila.

Papež na smrtni postelji.

Rim 7. julija ob 1. uri 45 m. zjutraj. Papež je pri zavesti, a moči njegove pešajo čedalje bolj. Dr. Lapponi meni, da bo živel še več ur.

Rim 7. julija ob 7. uri 25 m. zjutraj. Papež je minolo noč štirikrat zavžil nekaj hrane. Ob 7. uri zjutraj ni hotel več ostati v postelji. Prenesli so ga v naslanjač.

Rim 7. julija. Danes je papež zahteval, naj se mu predložita „Osservatore Romano“ in „Voce della Verità“, da vidi, kaj o njem pišeta. Napravili so hitro posebne izdaje, da papež ne izve resnice, in mu iste predložili.

Rim 7. julija. Papež je prosil svojega zdravnika dr. Lapponija, naj ga opozori, kdaj pride njegova zadnja ura. Lapponi je papežu rekel, da ni neposredne nevarnosti.

Rim 7. julija ob 9. uri 20 min. dopoldne. Papež ni minolo noč nič spal in je bil močno razburjen, vendar se misli, da preživi še današnji dan.

Rim 7. julija. Zdravniki menijo, da se je pri papežu v prsni mreni nabrala neka tekočina in jo hočejo z Bravaz-brizgalno odstraniti, ker bi morda odvrnilo vsaj neposredno nevarnost.

Dunaj 7. julija. Ministrska kriza se reši danes popoldne — vsaj začasno, ker jutri zjutraj se odpelje cesar v Ischl.

Dunaj 7. julija. Čuje se, da je ogrski ministrski predsednik ugovarjal na besedilo lastnoročnega pisma cesarjevega, s katerim bi se izreklo Körberju zaupanje.

Budimpešta 7. julija Tekom prihodnjega tedna reši parlament budgetni provizorij in rekrutni kontingent.

London 7. julija. Sprejem prezidenta Loubeta je bil nad vsa pričakovanja sijajen. Loubet in kralj Edvard sta o vseh svojih ogovorih povdarjala, da se gre za zboljšanje francosko-angleškega razmerja.

Gospodarstvo.

Okrajna posojilnica v Ljutomeru je z letom 1902 dovršila svoje 31. upravno leto.

Prejemki v tem letu so znašali K 370,677·14, izdatki pa K 356,103·10 toraj celi promet K 726.780·24, tedaj K 148.755·79 več kakor leta 1901.

Članov je pristopilo 60, izstopilo pa 53 in je ostalo koncem leta 1902 toraj 817 zadružnikov.

Deležev se je vplačalo K 5063·02, izplačalo pa K 7094·42 in so znašali koncem leta 1902 zadružni deleži kron 96,595·97.

Hranilnih vlog se je vložilo K 216,912·37, vzdignilo pa K 194.830·73, ter so znašale hranilne vloge koncem leta 1902 s kapitalizovanimi obrestmi vred K 547.311·71.

Zadružnikom se je izposodilo K 122.280·—, povrnilo pa se je K 76.248 ter so znašala koncem leta 1902 posojila K 595.863·—.

Čisti dobiček je znašal K 6026·28, od katerega se je vsled sklepa občnega zbora djal v meščanskošolski ustanovni fond znesek K 3000.—, ostanek kron 3026·28 pa se pridene rezervnemu zakladu, kateri je znašal koncem leta 1902 K 82.657·12, in je narasel tedaj na K 85.683·40.

Posebna rezerva je znašala koncem leta 1903 K 3211·31, meščanskošolski ustanovni fond pa K 2409·81, in znaša z dotacijo iz lanskega čistega dobička skupaj sedaj K 5409·81. Posojilnica je član „Zveze“ slov. posojilnic v Celju.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borse 7. julija 1903.

Naloženbeni papirji.	Denar	Blago
4·2% majeva renta . . .	100·30	100·50
4·2% srebrna renta . . .	100·30	100·50
4% avstr. kronska renta .	100·65	100·85
4% „ zlata „ .	120·90	121·10
4% ogrska kronska „ .	99·35	99·55
4% „ zlata „ .	120·85	121·05
4% posojilo dežele Kranjske	99·75	—·—
4½% posojilo mesta Spljeta	100·—	—·—
4½% „ „ Zadra	100·—	—·—
4½% bos.-herc. žel. pos. 1902	101·—	101·90
4% češka dež. banka k. o.	99·60	99·95
4% „ „ „ ž. o.	99·60	100·—
4½% zast. pis. gal. d. hip. b.	101 —	101·50
4½% pešt. kom. k. o. z 10% pr.	106·35	107·35
4½% zast. pis. Innerst. hr.	101·—	102·—
4½% „ „ ogr. centr. deželne hranilnice .	100·50	101·—
4½% zast. pis. ogr. hip. b.	100·—	100·60
4½% obl. ogr. lokalne železnice d. dr. . . .	100·—	101·—
4½% „ češke ind. banke	100·—	101·—
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98·50	
4% „ dolenjskih železnic	99·50	99·75
3% „ juž. žel. kup. 1/1 1/5	308·15	310·15
4½% av. pos. za žel. p. o.	100·50	101·50
Srečke.		
Srečke od leta 1854 . . .	165·—	175·—
„ „ „ 1860 1/5 . .	183·—	184·60
„ „ „ 1864 . . .	246·—	250·—
tizske	155·75	157·75
zemlj. kred. I. emisije	276·—	280·—
„ „ II. „	270·—	272·80
ogrske hip. banke .	257·—	260·—
„ srbske à frs. 100·—	86·—	89·30
„ turške	121·75	121·75
Basilika srečke . .	18·70	19·70
Kreditne „ . . .	430·—	436·—
Inomoške „ . . .	83·—	87·—
Krakovske „ . . .	78·—	82·—
Ljubljanske „ . . .	71·—	75·—
Avstr. rud. križa „ . . .	54·50	55·50
Ogr. „ „ „ . . .	26·50	27·—
Rudolfove „ . . .	68·—	71·50
Salcburške „ . . .	82·—	83·—
Dunajske kom. „ . . .	448·—	452·—
Delnice.		
Južne železnice . . .	82·25	86·25
Državne železnice	668·75	669·75
Avstro-ogrske bančne del.	1605·—	1615·—
Avstr. kreditne banke . .	661·50	662·50
Ogrske „ „ .	732·—	733·—
Živnostenske „ . .	251·—	252·—
Premogokop v Mostu (Brüx)	650·—	655·—
Alpinske montan	368·50	369·50
Praške želez. ind. dr. . .	1625·—	1635·—
Rima-Murányi	465·—	466·—
Trboveljske prem. družbe .	375·—	379·—
Avstr. orožne tovr. družbe	347·—	349·—
Češke sladkorne družbe .	147·—	150·—
Valute.		
C. kr. cekin	11·32	11·36
20 franki	19·06	19·08
20 marke	23·45	23·51
Sovereigns	23·90	23·98
Marke	117·35	117·55
Laški bankovci	95·15	95·30
Rublji	252·75	253·72

Žitne cene v Budimpešti.

dne 7. julija 1903.

Termin.				
Pšenica za oktober . .	za 50 kg	K	7·19
Rž „ oktober . .	„ 50 „	„	6·09
Koruza „ julij . . .	„ 50 „	„	6·33
„ „ avgust . .	„ 50 „	„	6·34
„ „ maj 1904 . .	„ 50 „	„	5·26
Oves „ oktober . .	„ 50 „	„	5·32

Efektiv.

Vzdržno.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2. Srednji zračni tlak 736·0 mm.

Juli	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetro vi	Nebo
6.	9. zv.	731·5	18·6	sl. jzahod	dež
7.	7. zj.	729·9	15·3	sl. szahod	dež
„	2. pop.	730·9	13·2	sr. sever	dež

Srednja včerajšnja temperatura 20·9°, normale: 19·4°. Mokrina v 24 urah: 44·7 mm.

Pri električni cestni železnici **v Ljubljani** (1769–2)

je izpraznjeno mesto

paznika na progi

(Streckenmeister).

Več se izve v pisarni obratnega vodstva v Vodmatu.

Coxin

novo sredstvo za razvijanje fotografičnih plošč, filmov i. t. d.

brez temnice

pri dnevni ali umetni svetlobi (postavno zavarovano), se dobiva v vseh zadevnih trgovinah. (1776—1)

Coxin ni nikak barvani razvijalec.

Coxin ne potrebuje nikakih novih aparatov in se vedno lahko rabi.

Le za prekupce.

Družba za izvoz Coxina

Dunaj, VII/2, Breitegasse 79.

Angeljnovo milo s mamko **Marzeljsko (belo) milo.** (972—27)

S sta najbolj koristni **štedilni mili** za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila Pavel Seemann Ljubljana.

Išče se za takoj več

predrezalcev omrežja

(Gattervorschneider)

in **cirkularistov;** neoženjeni imajo prednost. (1765—2)

Ponudbe naj se vpošljejo na: **Zadik S. Finzi, Sarajevo.**

Vila na Bledu

ob jezeru **se proda,** oziroma brez oprave **odda v najem.** Vila ima kleti, tri sobe, kuhinjo ter jedilno shrambo v pritličju in enake prostore v I. nadstropju. V slednjem je tudi balkon. V bližini je lep prostor za vrt.

Vpraša naj se pri g. **Jakobu Peternelu na Bledu.** (1712—3)

Proda se iz proste roke valjčni in umetni

mlin

in vodna žaga.

Natančneje pri **Janezu Guardiju v Domžalah.** (1697—5)

Muhe so zopet sitne!

Edina, vsaki zahtevi zadostna priprava za uničenje teh škodljivcev je amerikanski

„Tanglefoot“.

En sam list jih vjame in obdrži do **2000.** Dobi se v vseh trgovinah po **10 vinarjev** list. (11—151)

Glavna zaloga za Kranjsko:

Edmund Kavčić

v Ljubljani.

Na prodaj

je več hektolitrov dobrega

dolenjskega vina

lanskega pridelka in starejših letnikov. Odda se najmanj 56 litrov.

Ponudbe naj se pošiljajo gospej **Emi Wutscher,** posestnici v Brezovici, pošta Št. Jernej na Dolenjskem. (1778—1)

Hiša

v Ilir. Bistrici na prodaj.

Hiša stoji na najlepšem prostoru tik državne ceste, blizu kolodvora, ima velik vrt in je pripravna za vsako obrt ali vilo itd.

Natančneji pogoji se izvedó pri lastniku **Josipu Božiču v Ilirski Bistrici** na Notranjskem. (1747—3)

Koračnica iz operete „Amazonke“

za klavir složil **Viktor Parma**

je izšla 1. julija t. l. v „Novih akordih“. (III. letnik, 1. zvezek. — Naročnina: 8 kron na leto.) (142)

Kočijaž

za potovanje, zanesljiv voznik in vesten zanesljiv konjar, **se takoj sprejme** proti dobremu plačilu.

Predstaviti se je **v Graiserjevem hotelu.** (1775—1)

Na prodaj je

žaga z mlinom

(cirkularna žaga), oddaljena 1/4 ure od Kostanjevice, **z zemljišči** v približnem razmerju 10½ ha.

Pojasnila daje **Aleksander Hudovernik,** c. kr. notar v Kostanjevici. (1777—1)

1000 kron

ako je goljufija! Brezskrbno rodbinsko srečo jamči knjiga o preobilem blagoslovu otrok. Z več tisoč zahvalnimi pismi pošilja diskretno za 90 vin. v avstr. znamkah gospa

A. Kaupa

Berlin S. W. 220 Lindenstrasse 50. (1339 22)

Predujemi

na srečke in vrednostne papirje.

Posestniki srečk

zamorejo srečke po najvišji vrednosti poveriti in predujem s poljubnimi malimi plačili v obrokih in po zelo kulantni obrestni meri z izključno pravico do igranja, povračevati.

Agenti se iščejo za vss kraje proti dobri nagradi. (1679—5)

Zahtevajte prospekte od

Los-Effecten-Depot Bank A. Balog

Budapest IV., Franziskanerplatz Nr. 2.

Samo 20, s pošto 25 vin.

Elegantno vezan

vožni red

pri (1681—6)

Ivanu Bonaču v Ljubljani.

Solicitatorja

in

stenografa

sprejme (1779—1)

notar Hudovernik v Kostanjevici

s 15. t. m. — Plača po dogovoru.

Pletenje s strojem

jako lična in trpežna izdelava

(delavnica obstoji že 14 let) (1706—3)

se priporoča.

Cene nizke. Delo solidno.

Prevzemajo se tudi nogavice v podpletenje.

Marija Franzl

delavnica za pletenje v Ljubljani

Privoz št. 10 (Prule).

Dobro vpeljana in veliko zmožna vinska tvrdka (samoizdelovalec) išče izključno za Kranjsko, stroke veščega

potovalca

proti stalni plači in proviziji.

Ponudbe z referencami naj se pošiljajo na **poštni predal 122, Trst, glavna pošta.** (1755—2)

Za otroke samo najboljše!

Če otroci pri umivanju jokajo, tedaj je temu pogosto vzrok obžalovanja vredna razvada otroke umivati s **soda-milom.** Matere, ki ljubite svoje otroke, ne umivajte jih z nobenim drugim milom kakor z jako nežnim in mastnim **Doering-ovim milom s sovo.** To milo je povsod priznano kot **popolnoma čisto in sode prosto milo.** Cena 60 vin. za komad.

Glavni zalogi v Ljubljani: Anton Krisper in Vaso Petričić.

Generalna zaloga: A. Motsch & Co., Dunaj, X. (725)

Zdravilišče za nervozne, bolne vsled alkohola in okrepčanja potrebne.

(1500—11) **Abstinenčni sanatorij „TANNHOF“ v Gratweinu Štajersko.**

Penzijska cena uključno s stroški za zdravljenje od 5 gld. višje. Mična, mirna lega. Pojasnila daje zastonj in franko **ravnateljstvo.**

Ces. kr. avstrijske 🦅 **državne železnice.**

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Šteyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osobni vlak v Lesce-,Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo. Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare. Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda.) — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osobni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoludne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osobni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budijevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Št. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoludne osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osobni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla črez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling iz Steyr, Linca, Budjevic, Plzna, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prage, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osobni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osobni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoludne, ob 7 uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

Razglas.

Na **c. kr. prvi državni gimnaziji v Ljubljani** (Tomanove ulice št. 10) bodo **sprejemne izkušnje** za vstop v I. razred šolskega leta 1903/4 **dne 15. julija** in se prično ob ½10. uri dopoldne.

Učenci, ki želijo delati to izkušnjo, naj se v spremstvu svojih staršev ali njih namestnikov oglasijo **dne 12. julija** med 8. in 12. uro pri gimnazijskem ravnateljstvu ter s seboj prinesejo krstni list in obiskovalno izpričevalo.

Vnanji učenci se k sprejemnim izkušnjam lahko oglasijo tudi pismeno, ako pravočasno po pošti pošljejo gori imenovani listini.

Učenci, ki po svojem rojstvu in po rodbinskih razmerah pripadajo ozemlju c. kr. okrajnih glavarstev v Črnomlju, Kranju, Novem mestu in Radovljici, ali ozemlju okrajnih sodišč v Kamniku, Kostanjevici, Mokronogu in Višnji gori, se smejo v ljubljanski gimnaziji sprejemati edino le po dovoljenju c. kr. deželnega šolskega sveta.

V Ljubljani, dne 30. junija 1903.

(1713—3) **Ravnateljstvo I. državne gimnazije.**

Nikdo ne zamudi ugodne prilike.

Pod tovarniško ceno

oddam vsakovrstno

papirnato in galanterijsko blago

katero mi je v mojem skladišču nastali ogenj deloma pokvaril.

Prodaja se od 20. junija naprej.

Za obilen obisk se priporoča

Fr. Iglič

(1631—8) trgovina s papirjem na debelo in drobno

Mestni trg štev. 11.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“

v Ljubljani, Špitalske ulice štev. 2.

Akcijski kapital K 1,000.000·—

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prijoritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Zamenjava in ekskomptuje

izžrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Daje predujme na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

vojaške ženitninske kavcije.

Eskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga. (2975-90)

Promet s čeki in nakaznicami.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ivan Tavčar.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.